

Sleutelen aan diagnosecriteria

Door Michaël Koolhaas, 2015

Wetenschapper Leonard Jason uit Chicago heeft al heel wat publicaties over ME/CVS op zijn naam staan. In het januarinummer van het tijdschrift *Journal of Prevention & Intervention in the Community* zijn er zeven bij gekomen. Dit zijn allemaal verslagen van onderzoeken over het verbeteren van de voorwaarden die worden gebruikt in de verschillende diagnoses voor ME en/of CVS. Hieronder een korte samenvatting van een viertal uit deze reeks. (Uiteraard heeft Jason al dit onderzoek samen met anderen gedaan; hun namen staan aan het slot vermeld.)

Leonard Jason

In **Chronic fatigue syndrome versus sudden onset myalgic encephalomyelitis** is onderzocht of de klachten van patiënten die voldoen aan de diagnosevoorwaarden voor CVS uit 1994 (de zogeheten Fukuda-criteria) verschillen van die van patiënten die voldoen aan de strengere voorwaarden voor ME/CVS uit 2003 (de zogeheten Canadese criteria). Een dergelijk onderzoek heeft Jason al eerder gedaan. Uit dat onderzoek bleek dat de laatste groep patiënten meer beperkt was in het dagelijks functioneren en ernstiger lichamelijke en cognitieve symptomen – dat wil zeggen: geheugen- en concentratieproblemen – had dan de eerste groep. Dit onderzoek heeft hij nu herhaald, onder andere patiënten. Ook ditmaal bleken er verschillen: patiënten die voldeden aan de Canadese voorwaarden waren gemiddeld meer gehandicapt en hadden meer last van post-exertionele malaise (PEM); wat wil zeggen dat zij na inspanning meer uitgeput waren en langere tijd nodig hadden om weer te herstellen.

In **An Investigation of Symptoms Predating CFS Onset** is onderzocht welke klachten ME-patiënten al hadden vóórdat ze ziek werden. Die analyse zou inzicht kunnen geven in de vraag of bepaalde symptomen het risico op ME vergroten. Het onderzoek wees uit dat patiënten voorafgaand aan hun ziekte relatief vaak astma en hooikoorts hadden.

In **Complications in operationalizing lifelong fatigue as an exclusionary criterion** onderzoekt Jason of het wel terecht is de diagnose ME of CVS alleen te stellen als mensen niet al hun hele leven ernstig vermoeid zijn. Volgens de Fukuda- en de Canadese criteria mogen zij die diagnose immers alleen krijgen als hun vermoeidheid ‘nieuw’ is. Jason vergeleek patiënten die voldeden aan deze laatste voorwaarde met de eerste groep: degenen die altijd al last hadden van ernstige vermoeidheid. Wat betreft symptomen en beperkingen in het functioneren bleek er nauwelijks verschil tussen beide groepen. Jason concludeert dan ook dat de voorwaarde dat iemand niet al levenslang last van vermoeidheid mag hebben om de diagnose ME te kunnen krijgen, beter kan worden geschrapt.

Problems in defining post-exertional malaise behandelt het probleem van het vaststellen van PEM. In de Fukuda-criteria is PEM één van de acht aanvullende voorwaarden (mensen hoeven dus geen last van PEM te hebben om toch de diagnose CVS te krijgen), terwijl het bij de Canadese criteria de hoofdvoorwaarde is. Jason constateert dat het buitengewoon moeilijk is om via vragenlijsten vast te stellen of er sprake is van PEM. Het blijkt dat de manier waarop de vragen geformuleerd zijn invloed heeft op de antwoorden, zodat er de ene keer wel PEM wordt geconstateerd en de andere keer niet. Vanwege het belang van PEM in de diagnosecriteria moet er, zo stelt Jason, meer aandacht worden besteed aan de vraag hoe dit symptoom zo zorgvuldig mogelijk kan worden vastgesteld.

- Jason LA, Evans M, Brown A, Sunnquist M, Newton JL. Chronic fatigue syndrome versus sudden onset myalgic encephalomyelitis. *J Prev Interv Community*. 2015;43(1):62-77.
- Evans M, Barry M, Im Y, Brown A, Jason LA. An Investigation of Symptoms Predating CFS Onset. *J Prev Interv Community*. 2015;43(1):54-61.
- Sunnquist M, Jason LA, Brown A, Evans M, Berman A. Complications in operationalizing lifelong fatigue as an exclusionary criterion. *J Prev Interv Community*. 2015;43(1):42-53.
- Jason LA, Evans M, So S, Scott J, Brown A. Problems in defining post-exertional malaise. *J Prev Interv Community*. 2015;43(1):20-31.